

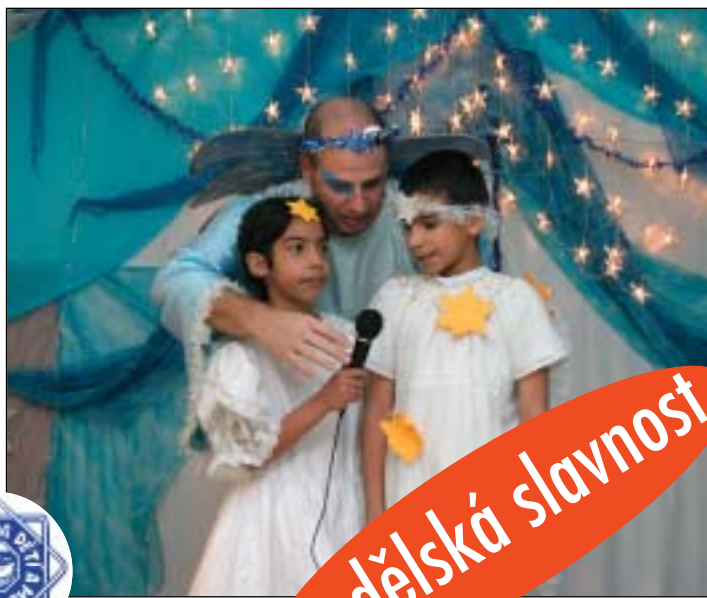
ARCHA

8
2005

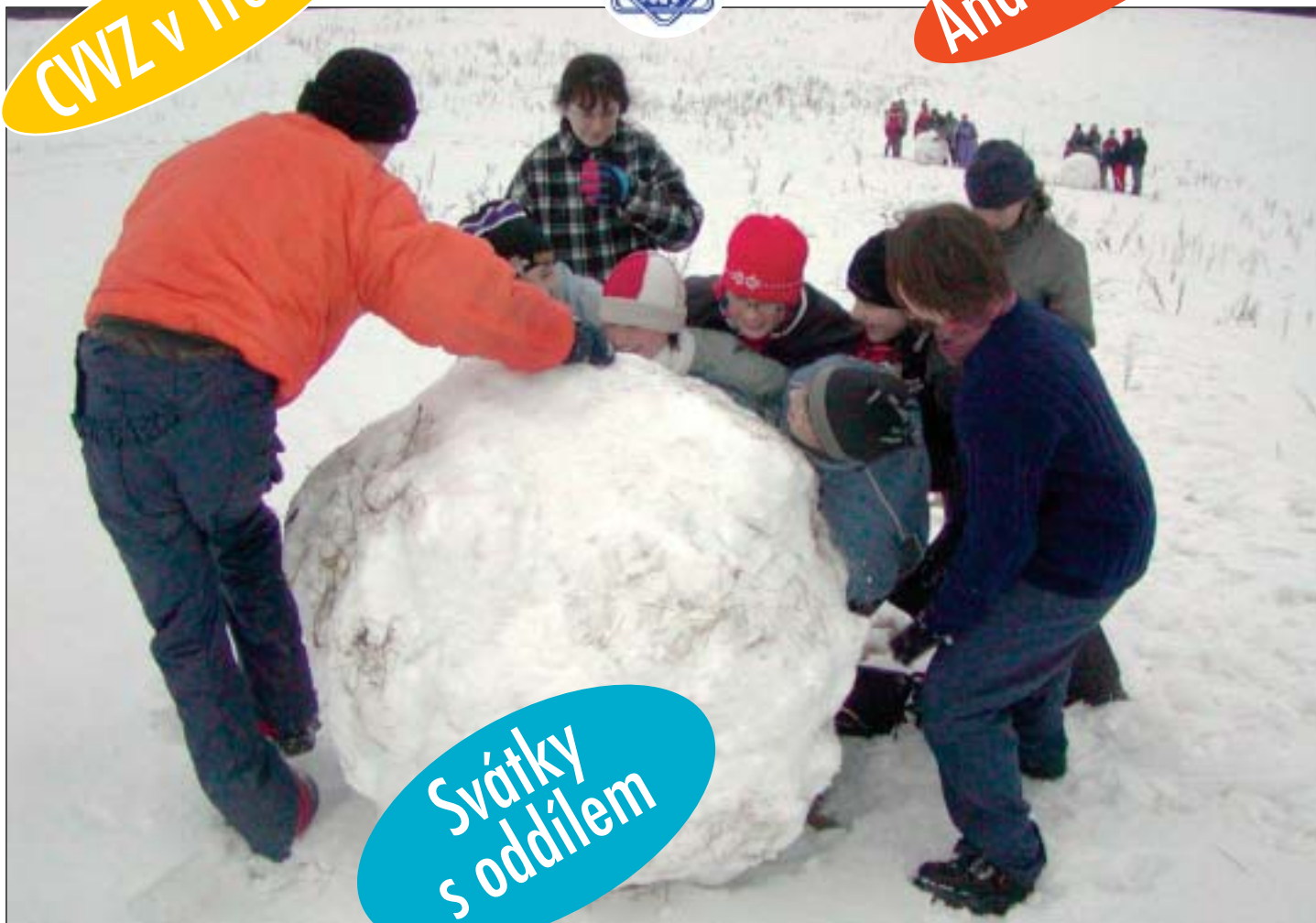
ZPRAVODAJ O VÝCHOVĚ A VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU DĚTÍ A MLÁDEŽE

CWZ v Třebíči

Andělská slavnost

Svátky s oddílem

Redakce se omlouvá za prodlení, s nímž dostáváte toto číslo Archy. Mrzí nás to, ovšem i tahle mince může mít svůj líc. Opožděné pročítání vánočně laděných příspěvků (nebojte se, je jich jen pár) vás možná alespoň na chvíli znovu vrátí do atmosféry posledních dnů uplynulého roku. A – kdovi – třeba vám umožní si s odstupem vybatvit i sliby, které jste si tehdy v duchu dali.

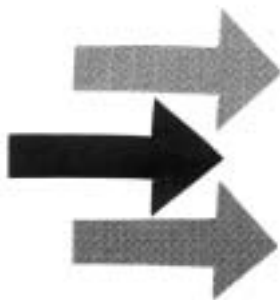
Jiří Majer, vedoucí redaktor Archy

Úplně obyčejné samozřejmosti

Šťastné a veselé. Smutné a zmatené. Bohaté a chudé. Takové bývají nejhezčí a poslední svátky v roce. Každopádně já zastávám názor, že by měli být především lidské, klidné a pokud máme kolem sebe děti, tak pohádkové...

Za oknem plápolá malý plamínek. Nad ním přilepená obálka s jasným adresátem – Ježíškovi.

úvodem

Všude kolem obtisky drobných prstíků... Škoda, že se nám taková okna pomalu vytrácejí. Přestávají být něžnou samozřejmostí, která oznamuje: „Halóó, tady bydlí človíček věřící na mocné kouzlo vánočních svátků!“

V každé rodině dostávají Vánoce osobitý rád. My na Štědrý den chodili do lesa pro jmelí. Už ráno táta otevřel starý kameňák se sádlem, naleštil nám boty, připravil saně, zalil čaj do stříbrné termosky a všem tajně do kapsy naskládal vánoční cukroví. Když jsme vyrostli z kožešinových beranic, začaly dlouhé debaty. Vy-

světlování, že v televizi běží filmy a venku je stejně strašný mráz, že na boty existuje samoleštící krém, že jmelí prodávají u samky. Že do lesa rozhodně nejdeme. Šli jsme...

Proč se mi zdá, že dnešní děti už neznají ty správné Vánoce? Možná jim málo čteme pohádky. Možná nevidí náš příklad. Snažíme se uklízet, pracovat, dokonale vše připravit a nestíháme to nejdůležitější. Najít staré elpičko s vánoční mší. Napsat pohled někomu, kdo nemá e-mail či mobil. Možná udělat radost ofrankovanými obrázky i těm, ke kterým elektronické vymoženosti už došly. A taky chodit do lesa pro snitku jmelí...

Třeba namalovaná zima od pana Lady. Páni! To je fakt idyla. Děti na saních. Mamky si povídají opodál a tátové vezou s koňmi dříví z lesa. Nikdo nikam nespěchá. Nikdo se nerozčiluje. Nesleduje blikající kamion červené barvy a nepřeje si bohaté, bohatší, nejbohatší Vánoce. Všichni jsou spokojeni s tím, co mají. Zasněženou chaloupku s malým okýnkem a bílou obálkou...

Ač neradi, dostáváme své děti do uklízení hysterie, nakupovacího shonu a manipulačních zmatků. Určitá skupina rodičů dětem vštěpuje, že na Vánoce musejí být umytá okna, napečené cukroví, naleštěný byt a řádně zabalené drahé dary. S hrdostí přiznávám, že já v mrazu okna nemyji, cukroví pečou, ale do Štědrého dne nikdy nevydrží. Byt neleštím, my máme psi slečnu. Dary nekupujeme, ty se rychle okoukají. Existují u nás pouze manipulační zmatky. Zastávám totiž názor, že i do malého bytečku se musí pořídit veliký strom...

Važte si malých důležitých samozřejmostí, kterých není nikdy nadmíru. Obyčejné lidské štěstí není ve vysoké finanční hranici pořízeného dárku, ve sterilním bytě, či zakázaných prskavkách. Člověk je tvor nevědecký a mnohé pochopí až velmi pozdě. Mně sa-

motné vánoční posloupnost narušil zavřený kameňák s tajným mazadlem. Nešli jsme pro jmelí a voňavé cukroví zůstalo v krabících. Jen stříbrná termoska čeká, až do ní jednou někdo nalije voňavý mátový čaj...

Chtěla bych být krapet originální a místo přání vám k novému roku posílám krátkou pohádku od Michala Černíka. Pěkně se ji naučte z paměti; až bude nejhůř, hodí se...

*Na kopcích sami, sami
pasou se vlci s ovečkami
a lidé žijí bez hádek.
Zvítězilo dobro z pohádek.*

*Marie Molková - Hromča
Ilustrační foto Klub Pathfinder*

Zpravodaj ČRDM o výchově
a využití volného času dětí a mládeže

ARCHA

Registrace Ministerstvem kultury: MK ČR 8135
Tematická skupina 13A/A8, ISSN 1212 - 5016
Podávání novinových zásilek povoleno
Českou poštou, s.p., odštěpný závod Přeprava,
č.j. 1259/99 ze dne 29. 3. 1999

Redakce: Jiří Majer - vedoucí redaktor
Adresa redakce: Česká rada dětí a mládeže
Senovážné náměstí 977/24, 116 47 Praha 1
tel: 234 621 210, fax: 234 621 541
e-mail: archa@adam.cz
IČO: 68379439

Graf. úprava a sazba Vojta Sobek
Tiskne TG TISK s.r.o. Lanškroun
Fotografie z archivů členských sdružení ČRDM
Příspěvky přijímáme nejlépe ve Word 7.0 nebo RTF
Vychází 8 x za rok
Toto číslo vyšlo v prosinci 2005
Zpravodaj Archa je nekomerční tiskovinou, která
není určena k prodeji.
Archiv čísel Archy od roku 1999 ve formátu PDF
najdete na adrese <http://www.crdm.cz/archa>
Foto na přední obálce: Martin Andrlé, archiv CVVZ
a Sdružení Radost
Foto na zadní obálce: Martin Andrlé, archiv CVVZ
a Karla Krtičky, Sdružení Radost a Pavel Fabiánek

Se svou trochou do mlýna

Celostátní velká výměna zkušeností 2005
v Třebíči připomněla základní smysl práce s dětmi

Přes 1300 lidí, kteří ve svém volném čase pracují s dětmi a mládeží, se třetí listopadový víkend sjelo do Třebíče na Celostátní velkou výměnu zkušeností (CVVZ) 2005. Smyslem již tradiční akce bylo prohloubit znalosti a dovednosti vedoucích, a to prostřednictvím více než 230 programů a programových bloků, o něž se postarala stovka lektorů z celé České republiky i ze sousedního Slovenska. Třebíčské setkání se tak hned v několika ohledech stalo rekordním. Organizátoři si však přesto – anebo právě proto – kladli za cíl připomenout étos a původní smysl, který mimoškolní výchova dětí a mládeže má, což stručně vyjádřili i mottem letošní akce: *Návrat ke kořenům.*

„Snažíme se i při rekordním počtu účastníků probudit v lidech myšlenku na to, že práce s dětmi nejsou jen slova, ale i činnosti. A že nejde jen o zábavu, ale také o výchovu dětí a o jejich další směřování,“ rozvedl náčelník CVVZ 2005 Jan Burda.

Proto také při úvodním ceremoniálu vzplál velký táborový oheň, který zažehly čtyři historické postavy – Sokrates, Kleopatra, Julie a Prométheus – coby ztělesnění zákonů lesní moudrosti: Pravdy, Krásy, Lásky a Síly. „Tyto čtyři vlastnosti se prolínají, myslíme si, celou cévčevézetkou,“ zobecnil Jan Burda.

Účastníci víkendového setkání měli podle něj možnost hledat pravdu například v diskusních fórech, na nichž debatovali mimo jiné o smyslu práce dětmi, o tom, jak ji rozvíjet, a kam dále směřovat. Krásu bylo možné spatřit v rukodělných dílnách, kterých v Třebíči fungovala celá řada: výrobky se v nich tvořily

z papíru, kůže, textilu, provázků, a nechyběla ani keramika. Láska se zase odrážela ve vzájemném přátelství a porozumění dětských organizací v duchu myšlenky vitálního nestora CVVZ Jana Šimáněho – Galéna o přátelství rozrůzněných. „Síla už je jen v tom tento náročný víkend vůbec přežít. A odvézt si z něj spoustu dojmů, zážitků, a hlavně nových zkušeností a znalostí zpátky ke svým oddílům, kde budeme schopni je předat nejmladší generaci. Na ní bude za čas ležet vlastně osud hnutí,“ dodal Jan Burda.

Účastníkům CVVZ byl od pátku 18. do neděle 20. listo-

padu 2005 k dispozici celý areál místní Střední průmyslové školy technické, část nedaleké základní školy a plavecký bazén (mj. místo nácviku záchrany tonoucího). Kdo chtěl, mohl se podívat i do informačního centra v Jaderné elektrárně Dukovany, a řada programů pochopitelně probíhala i v přírodě – pro zajímavost lze uvést třeba „noční výsadek“. Pořadatelé při něm vyvezli zájemce asi deset kilometrů za město, a oni se pak podle svého orientačního smyslu měli za úkol vrátit zpátky do školy, kde byli ubytováni... „Nakonec dorazili všichni,“ poznamenal náčelník CVVZ.

Stalo se již zvykem, že Celostátní velká výměna zkušeností se pořádá každý rok v jiném městě a její organizátoři se snaží o to, aby v paměti účastníků zůstal co nejzřetelnější otisk jejího svěbytného koloritu. Ani Třebíč nebyla v tomto ohledu výjimkou.

Tvůrci loga zmíněné akce si vzali za předlohu jednu z místních dominant, mlýn zvaný Větrník (kde se tou dobou jako doprovodná akce CVVZ konala výstava věnovaná Jaroslavu Foglarovi). Inspiraci mlýnem se čtyřmi lopatkami potvrzovaly i mlynářské úbory pořadatelů a rozdělení účastníků setkání podle jejich erudice do čtyř mlynářských postů – učeň, mládek, stárek a mlynář.

Všudypřítomné nápadité nástěnky, lemující školní chodby, dávaly tušit, k jakým organizacím někteří účastníci CVVZ náležejí: Salesiánské hnutí mládeže z Českých Budějovic, Dům dětí a mládeže Havířov, Česká tábornická unie Brno – T.K. „Casiopeia“, Zeměpisná společnost Morava, Brontosauří dětské oddíly, ZO Českého svazu ochránců přírody „Žlutý květ“, Duha „Velká medvědice“ Olomouc... Jejich zástupci i bezpočet dal-

ších si mohli vybírat z pestré programové nabídky. Pro ilustraci jen malý výčet: Noční obloha na táboře, Orlí pera a mistrovství lesní moudrosti, Projekty EU a možnosti pro aktivity v oblasti dětí a mládeže, Bambiriáda sedmiletá, Využití PC pro práci v oddíle, Survival aneb Přezítí v drsné přírodě, Etické postoje – řešení konfliktů, Táborové hry, Woodcrafterská filozofie pobytu v přírodě, Neziskovka jako zaměstnání, První pomoc aneb Co dělat, když je ouvej, Jak získávat nové členy, Kuchař a s tím spojené věci na táboře, výletě...

Ať už učeň, mládek, stárek anebo mlynář – ti všichni na daná témata přednášeli, poslou-

chali o nich výklady, probírali je v diskusích. „Diskuse je pravá výměna zkušeností, kdy ti starší je předávají mladším, a někdy i naopak,“ podotkla šéfka programů trebičské CVVZ 2005 Jitka Prokešová. A tak se také dělo. Jinými slovy: každý přišel se svou trochou do mlýna.

Jiří Majer

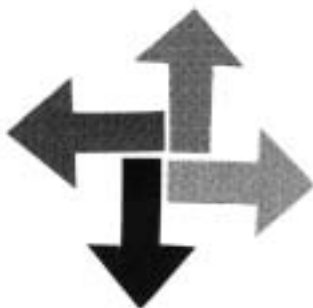
Pod mlynářskou čepicí

Vítej ve mlýně, stáváš se součástí akce, která má ambici být pro tebe jedinečným zážitkem. Jedinečným zážitkem, který vždy jednou za rok naplní duše všech účastníků novým odhodláním, novou energií, novými nápady a zkušenostmi... Jedinečným zážitkem, který ve svém konečném důsledku vede ke spokojenosti dětí v našich oddílech a organizacích.

Těmito slovy přivítal na stránkách tištěného zpravodaje Mlýnice účastníky letošní Celostátní velké výměny zkušeností v Třebíči její náčelník **Jan Burda**. Přivítal je jménem osmičlenného štábu, k němuž náležela i šéfka programů **Jitka Prokešová**. Odpovídali oba ochotně a s přehledem, na hlavě čepici v barvě mouky.

zaměřeno jinam

CVVZ v Třebíči byla zahájena zapálením ohně – i to je „návrát ke kořenům“...

Rozhovor s náčelníkem CVVZ 2005 Janem Burdou – Tatankou

V logu téhle akce je stylizovaná kresba trebičského mlýna zvaného Větrník. K čemu vás inspiroval?

Větrník se čtyřmi lopatkami je v logu proto, že jsme se snažili program postavit pro čtyři typy účastníků cévévézetky. Jsou jimi učeň, mlynář, mládek a stárek. Učňové jsou začínající instruktoři, kteří třeba na cévévézetku přijdou poprvé, s dětmi moc dlouho ještě nepracují, a přijeli se hlavně něco nového naučit.

Mládek je člověk, který s dětmi pracuje delší dobu; pořád to může být instruktor nebo začínající vedoucí oddílu. Stárek je už zkušený vedoucí, který jezdí na věvčetky delší dobu, už jich má řadu za sebou, vede svůj oddíl nebo organizaci. A mlynář – to už je hlava určité organizace nebo pamětník věvčetek, skutečně mistr ve mlýně, který má spoustu zkušeností; přijel spíš načerpat energii a předat zkušenosti mladším. Na míru těchto čtyř postů byly ušity i programy na věvzetce, aby si každý z účastníků našel ve své linii programy, které by byly pro něj.

Dalo by se – třeba podle nějakého barevného rozlišení – už na dálku poznat, kdo je mlynář, mládek, stárek...?

Myslím si, že by ani nebylo dobře, kdyby to bylo poznat. Myslím, že když se dva lidi na chodbě potkají, tak není potřeba barevně rozlišovat, kdo má víc zkušeností a kdo míň. Oni si popovídají a zkušenosti si vymění. Není to tak, že začínající instruktor nedokáže obohatit zkušeného mlynáře žádnou svou zkušeností z činnosti oddílu.

Kolik účastníků dohromady přijelo a co všechno s sebou do třebíčské mlýnice vzali?

Účastníků přijelo kolem třinácti set včetně lektorů. Vzali s sebou spoustu úžasných zkušeností, které tady předávají, protože mezi účastníky jsou i lektoři, kteří často vedou své oddíly. Jsou to lidé z terénu,

V popředí Galén – Jan Šimáně, propagátor myšlenky „přátelství rozrůzněných“

kterí s dětmi pracují. Přivezli spoustu krásných nástěnek, které jsou zde vystaveny. A přivezli i spoustu dobré, pozitivní nálady, která svědčí o tom, že Galénova myšlenka přátelství rozrůzněných stále platí. Už několik let jsem strašně rád, že se spolu může bavit junák s pionýrem s jinou barvou šátku, a vůbec jim to nevadí – a dokáží si spolu popovídat a zkušenosti si vyměňovat.

Přivítali jste také hosty ze zahraničí?

A pokud ano, odkud?

Je tu mnoho účastníků ze Slovenska, což už je na těchto akcích tradicí. Na Slovensku sice probíhají jejich celostátní věvzetky, ale v menším rozsahu, takže je tu spousta Slováků.

A perlička: byl tu i host-účastník z Portugalska. Přijel s lektorkou, která přednášela o programu Evropské unie „Mládež“, a zrovna tehle dobrovolník je u nich v organizaci v Pelhřimově na výměnném pobytu. Tak ho vzala s sebou.

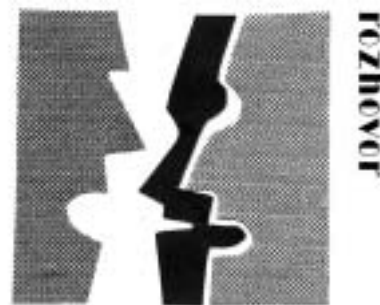
Na co jste jako náčelník CVVZ 2005 dbal nejvíce?

Asi se nedá říct, že já jako náčelník, protože jsem jen jeden z týmu osmi lidí, kteří věvzetku jako nejuzší štáb připravovali. Nejvíc nám na srdci ležela atmosféra akce. Protože ve třinácti stech lidech udržet přátelskou atmosféru je docela problém. Takže jsem hodně dbali na detaily, které atmosféru dotvoří. Jestli se nám to podaří, nebo ne, musejí posoudit účastníci.

Mottem třebíčského setkání je Návrat ke kořenům; proč si myslíte, že je jejich znovunalézáni užitečné a prospěšné?

Myslím si, že je to strašně důležité. Já na věvzetky, ač na to nevypadám, jezdím už třináct let. A pamatuji věvzetky, kde jsme se v podstatě vešli do dvou místností domu dětí: bylo nás asi šedesát nebo sto. Doba už je

dneska ale úplně někde jinde. Posílaly se papírové přihlášky – dneska se všechno řeší přes internet; bylo deset programů – dneska jich je přes dvě sta... A já si myslím, že právě v činnosti organizací, ale i na akci samé se trošičku zapomíná na důvody, proč s dětmi pracujeme. Celá řada mladších instruktorů – nemyslím teď „staré“ vedoucí, kterým je motivace asi jasná – bere práci s dětmi jako svoji zábavu nebo jako zábavu těch dětí.

Naší silnou motivací byla i věta Mikina – což je ředitel brněnského domu dětí Lužánky – který řekl, že „nevypĺňujeme volný čas dětí, ale formujeme jejich budoucnost“. Možná se na to trošku zapomíná.

Co vás v souvislosti s cévévé-zetkou nejvíc potěšilo? A objevilo se něco, co vás naopak rozladilo?

Dá se říct, že mě hodně potěšilo to, že jsme v týmu sto dvaceti lidí, který zabezpečuje tuhle věvzetku, byli schopni ji tady udělat při rekordním počtu účastníků. Samozřejmě se muselo spojit několik organizací, které spolupracují; nemůže si to vzít na starost jedna pořadatelská skupina nebo jedna neziskovka, která to zorganizuje.

Jsem strašně pyšný, že se nám to podařilo, jde o téměř tři roky příprav, které se během víkendu zúročí. Co mě rozladilo? Je spousta drobností, které se nám nezadařily úplně tak, jak jsme chtěli. Ale já o nich nebudu mluvit, protože si jich účastníci třeba ani nevšimnou... Jistě, jsou věci, které se nepodařily úplně tak, jak jsme chtěli. Ale myslím si, že nic totálně nezkračovalo. Takže jsem spíš příjemně překvapen než rozladěn.

Co by chtěl „velký mlynář“ na závěr vzkázat své chase?

Já se především necítím být velkým mlynářem, k tomu jsou, myslím, oprávněni jiní. Chtěl bych vzkázat účastníkům věvčezky – nebo těm, kdo se o ní doslechnou, budou o ní číst článek – aby opravdu nezapomínali na to, že práce s dětmi, kterou děláme většinou dobrovolně, zadarmo, po odpolednách mimo své běžné zaměstnání, je skutečně o tom, že se snažíme děcka někam dovést. Děti jsou dnes mnohem víc ovlivněny médii než rodinou a školou, pomalíčku ztrácejí zájem být někde organizovány. Právě takhle setkání – ať už na regionální úrovni v rámci regionálních věvčezek, nebo celostátní věvčezky – jsou, alespoň pro mě, obrovskou motivací a načerpáním energie pro další činnost. Takže tohle bych jim přál taky.

Otázky pro Jitku Prokešovou, šéfkou programů CVZ 2005

Co vlastně cévčezetka nabízí účastníkům?

Celostátní velká výměna zkušeností je založena na třech druzích programů: jsou to semináře, diskuse a dílny. Semináře fungují tak, že přijde lektor, vykládá a účastník se něco většinou jenom dozvídá. Diskuse je pravá výměna zkušeností, kdy ti starší je předávají mladším,

a někdy i naopak. A dílny opět vede lektor, od něhož se účastníci učí rukodělným zručnostem. Na celostátní probíhá dvě stě čtyřicet čtyři programů, které lektoruje sto čtrnáct lektorů. Myslím, si, že je tu hodně široký záběr; že si tady každý účastník, každý člověk, který pracuje s dětmi, najde to „svoje“, to pravé. Od tanců až po canisterapii, hipoterapii (léčebné metody využívající blahodárný vliv psů, koní) až po klasická témata Náš oddíl, Příprava celotáborové hry...

O co je největší zájem?

Určitě o hernu, kterou tady máme jako doprovodný program – je v ní vždycky plno. Je zajímavé, že i jejím prostřednictvím se předávají zkušenosti; existuje spousta oddílů, které mají vlastní herny, a díky nim také získávají nové členy. Takže herna sem určitě patří. Jinak je ale velký zájem vždycky o diskuse, o pravou výměnu zkušeností. Myslím si, že účastníkům nejvíc

dá, když si povídají o svých oddílech: kdo co jak dělá, jaké mají kroje... Hlavním cílem je, aby účastníci získali nové vědomosti, něco se naučili, a hlavně se za ten víkend dobili novou energií a chutí do toho všeho znovu jít a pokračovat. Myslím si, že tohle je nosná myšlenka.

Můžete trochu více přiblížit doprovodné programy?

Naším heslem celostátní je vrátit tuto akci ke kořenům. Zkoušeli jsme tedy navodit atmosféru doby, kdy na celostátní jezdilo sto lidí a atmosféra tam byla velmi přátelská a kamarádká. V doprovodných programech proto vystoupí dvě hudební skupiny; všichni se sejdou v jídelně, poslouchají, zpívají, zní kytara, vybaví se nám naše ohýnky na táborech... Patří k tomu i noční výsadek, a vlastně i herna.

Ve zdejší mlyně zase máme expozici o Jaroslavu Foglarovi; je určena pro trebičskou veřejnost, která se na ní dozví i o téhle naší akci. Na výstavu ve Větrníku bude pro účastníky vypraven zvláštní autobus, zájemci se tam tedy mohou jet také podívat.

Je na této cévčezetce oproti minulým nějaké novum?

Rozhodně; vždycky to tak bývá. Každý organizátor si svoji celostátní nějak utvoří k vlastnímu obrazu. Z programového hlediska jsme zkoušeli zařadit programy, které by vyplňovaly heslo Návrat ke kořenům; mám tím na mysli hlavně víc diskusí o oddílech. Mám totiž dojem, že se poslední dobou na celostátní objevují programy, které vlastně nemají s dětmi zase až tak moc společného. Takže jsem velký důraz kladla právě na programy, které v tomto ohledu většinou účastníků hodně dají.

*Ptal se –maj–
Foto archiv CVVZ a autor*

1. Kdybyste měl/a letošní cévėvėzetku charakterizovat třemi slovy, která by to byla?

2. Jaký nápad – ať už z programové skladby, nebo organizační – s kterým jste se zde setkal/a, vás zaujal možná nejvíce?

3. Celostátní velká výměna zkušeností v Třebíči je zaštitěna mottem „Návrat ke kořenům“. Jak se to podle vašeho názoru organizátorům podařilo, respektive daří?

1. Servis, kvalitka – ta určitě... A já se zatím bavím: takže zábava.
2. Protože jsem tady víc jako lektor, tak servis pro lektory, ten je perfektní. A taky mě zaujalo, jak tady vypadají všichni (organizátoři) jako mlynáři.
3. No, já jsem těch cévėvėzetek moc neprolezl. Ale pravda je, že už samotná volba Třebíče je návrat ke kořenům, protože v Třebíči byla cévėvėzetka jedna z prvních, ta myšlenka tady vznikala. A určitě jde o návrat ke kořenům v tom, že se tu nedělá nic složitěho; je to jednoduché, a funguje to.

*Tomáš Homa, předseda
Krajské rady dětí a mládeže kraje Vysočina*

1. Nabídka programů, zklamání i očekávání.
2. Možnost přihlašování programů přes internet, to se mi líbilo.
3. Je zatím ještě předčasné na to odpovědět. Dosavadní dojem je rozpačitý; dva semináře, na které jsem chtěla jít, byly zrušeny, vlastně právě v momentě, kdy měly začít. Šlo o semináře Sádra a sádrové masky a Keramika – nevím, jestli se zítra budou konat.

Petra Petenčinová, Junák, Červené Pečky

1. Zábava, ponaučení a legrace.
2. Určitě diskuse, protože při ní si vyměňujeme nejvíce informací, prodiskutujeme si zkušenosti a názory.
3. Jsme ani ne v polovině, a už se to rozjíždí. Myslím si, že se jim to daří; už ten přivítací rituál se jim povedl...

Účastnice z České táborské unie, Pardubice

1. Každopádně je tady dobrá organizace, to se musí nechat. Díky dobrému značení se sem dalo suprově zajet. A lidé jsou tady hodně přátelští, určitě.
2. Každopádně jednání s lidmi tady je supr. Ještě nikde, kde jsme byli, to takhle organizované nebylo.
3. Jsem tady poprvé, takže tohle nevím.

Josef Vošahlík, oddíl bojových umění, Příbram

1. Z prvních dojmů převažuje trošku chaos – takže chaos by bylo první slovo. Druhé by bylo asi klid a třetí volnost.
2. Mě zaujal program Výsadek, při kterém lidi někde v noci vysadí a oni pak musejí dojít na určené místo.
3. Nevím, nemám moc srovnání s minulými cévėvėzetkami. Ale myslím, že to uvedli docela dobře při uvítacím rituálu.

Eliška Mičková, sdružení Sirius

1. Možná kořeny, kvůli tomu heslu Návrat ke kořenům. Druhý výraz by byl dobrý nápad. A to třetí slovo je pro mě setkávání.
2. Co se mi líbilo, bylo letošní přihlašování programů. Každopádně mám pocit, že bylo lepší než loni; daleko přehlednější, a dílny jsou vážně naplněny, takže se dá udělat hodně věcí. A líbil se mi hned první nápad, což bylo zapálení ohně, i když trošku nevyšlo po technické stránce.
3. Já myslím, že se snaží. Ví, že tenhle kolos uřídít je určitě pekelná práce. Spíš si říkám, jestli se to podaří účastníkům...

Radek „Houmr“ Bořek, Pionýr Litomyšl

1. Sníh, oranžová a Třebíč.
2. Zajímavý byl asi ten úvod, zahájení. Potom se mi líbí zdejší prostory, taky široká nabídka programů... Jsem spokojený.
3. Určitě z toho organizačního hlediska ano, je to všude vidět, všude to je napsané. Ale z praktického hlediska jsem to moc nezaregistroval, abych řekl pravdu. To je můj názor.

Petr Jeneček, ZO Českého svazu ochránců přírody „Zvoneček“, Vrané nad Vltavou

1. Práce s dětmi, zábava, zkušenosti.
2. Třeba teďka za chvíli mám program Záchrana tonoucímho. A je to v bazénu, takže si to člověk hned vyzkouší, což je asi nejlepší: místo nějaké teorie je to v praxi.
3. Zatím asi uplynul krátký čas na hodnocení. Ale úvodní rituál byl zajímavý, pěkný... Asi se jim to podařilo; myslím, že jo.

Dominika Faltová ze sdružení Duha

Demokracie pro nás není samozřejmostí

Šestnáct let po „Sametové revoluci“, při níž byli významnou hybnou silou studenti, se mladí lidé sešli nad tématem totalita. Deset vysokoškoláků zorganizovalo pro sedm stovek svých vrstevníků, skautů ve věku od 15 do 25 let, celodenní seminář s názvem Totalita aneb Cesta tam a zase zpátky. Proč? Ptali jsme se studentky Filozofické fakulty UK Ivy Pechákové, odpovědné za program semináře.

čanské aktivity, a nabídne workshop o neziskových organizacích. Seminář uzavře svým příspěvkem senátor Jaromír Štětina.

Je akce tohoto druhu výjimečná?

Naopak. „Mikulášský seminář“ má tradici už od roku 1992 a počet jeho účastníků se každý rok zvětšuje. Vždy jde o vzdělávací akci pro dospívající a dospělé skauty. Každý ročník má zastřešující téma, na které se jednotliví přednášející dívají z různých úhlů pohledu. Například loňský ročník jménem „Proměny“ byl o proměnách české společnosti v posledních letech a o výhledech do budoucna. Rok předtím patřil semináři s názvem „Jsme jinak stejní“, který se zabýval problémy kolem rasových a dalších „jinakostí“. Snazíme se zvát hosty, o nichž si myslíme, že do hloubky rozumí tématu semináře a zároveň mají dar své znalosti předat zajímavě a živě.

Táhne do Prahy sedm stovek mladých lidí skutečně zájem o fenomén „totalita“?

Řekla bych, že lidé, kteří vyrostli ve skautských oddílech, mají o něco větší zájem o veřejné věci než běžná populace. Alespoň to potvrzují výsledky jedné z otázek sociologického průzkumu hodnot, který si Junák v roce 2000 nechal vypracovat společností Median. Asi to bude tím, že i nejmenší vlčata v oddílech vedeme k tomu, aby přistupovala ke svému okolí tvořivě a dle svých možností odpovědně. Proto se nedivím tomu, že jsme schopni přijet dvě stě kilometrů, abychom diskutovali s osobnostmi o tom, co je totalita a jak se jí můžeme bránit. Ale do Prahy účastníky semináře táhnou i další věci, hlavně možnost setkat se s přáteli z celé republiky a společná zábava. Samotnému semináři předchází páteční kulturní večer. Vyhlašují se na něm výsledky všestranné soutěže tvořivosti Polibek múzy. V sobotu po semináři je taneční večer a kdo neprotancuje celou noc, může ještě v neděli přijít na přehlídku filmů k tématu semináře.

Věra Voňavková

ze sdružení

Proč by měla mladého člověka, občana demokratické České republiky, zajímat totalita?

Moje generace už prakticky celý život prožila v demokracii. Sametovou revoluci jsme zažili jako úplně malé děti. A na školách se o druhé polovině dvacátého století často vůbec neučí, nebo jenom symbolicky. Totalita nám tedy může připadat jako vzdálené a nezajímavé téma. V semináři, který připravujeme, nám ale nejde primárně o historický popis. Spíš chceme totalitu ukázat jako stále živé téma, které se týká i našich životů teď a tady.

Měli by se dnešní mladí bát, že se totalita může vrátit?

Že bychom „se měli bát“, to jsou asi příliš silná slova. Rozhodně mi ale přijde krátkozraké považovat demokracii za samozřejmost, něco zaručeného, co už se nemůže změnit. Pro téma totalita jsme se rozhodli právě proto, že nám připadá důležité, aby se otevřeně mluvilo o rizicích, která v sobě nesou „ideologie směřující k totalitě“. Narážím například na to, jak neustále rostou preference komunistů a i některé demokratické strany vážně uvažují o spolupráci s nimi. Na semináři snad hlouběji pochopíme, jak se může stát, že se demokratický stát „zvrhne“ v totalitní režim – a naopak, jak

náročné je vybojovat si demokracii zpátky. Odtud název akce „Totalita aneb Cesta tam a zase zpátky“.

To je hlavní cíl semináře?

Cílů máme víc. Asi nejdůležitější je pro nás pokusit se v účastnících probudit pocit osobní odpovědnosti za veřejné dění. Nemáme v úmyslu nikomu vnucovat nějaký konkrétní politický názor – chceme jen připomenout, že není jedno, co si člověk myslí o dění kolem sebe, a že má smysl, abychom se o něj zajímali a aktivně se zapojovali, i kdyby třeba jenom tím, že půjdeme k volbám.

Jak bude seminář vypadat?

Seminář zahájí úvodní společnou přednáškou sociolog prof. Miloslav Petrušek. Bude z ptací perspektivy svého oboru zodpovídat obtížnou otázku „Co je to totalita?“. Poté zaměříme pozornost na konkrétní lidský osud, půjde o jednu ze signatárek Charty 77 paní Danělu Brodskou. Další program jsme rozvrhli do devíti sekcí, které poběží paralelně. Jedna se např. bude zabývat zkušeností exilu a disentu. Za disidenty v ní bude mluvit Dana Němcová, nad otázkami exilu se v panelové diskusi sejdou Ivan Medek a psycholožka Olga Marlinová. Další sekce věnujeme vztahu totality a náboženství či osudu českého skautingu za minulých režimů. Některé sekce jsou přímo orientovány do současnosti; jedna se zaměří na nedemokratické režimy v dnešním světě, další na lidská práva. Pod názvem „Totalitní výchova a výchova proti totalitě“ se zase skrývá workshop o kritickém myšlení a přednáška doc. Jiřího Kociána o tom, jak se dají vzdělávací instituce zneužít. Ještě zmíním sekci Totalita a občan, která zkoumá, jak režimy reagují na ob-

Děti nehrají jen fotbal

Člověk, který se pár let pohybuje v Mikulově, snaží se sem tam sehnat peníze na to, na co si myslí, že by měly jít. Člověk, který se snaží být veřejně činný a aktivní, si nemůže nevšimnout, že město Mikulov nežije hlavně kulturou, jeho prioritou není turistický ruch ani zaměstnanost či mládež, ale všechno se tu točí kolem fotbalu. A kdo fotbal nehraje, nefandí mu nebo do něj alespoň nevráží peníze, jako by nebyl.

Fotbalisté chtějí nové šatny, nový stadion, novou umělou trávu (a všechno dostanou), ale Dům dětí (který navštěvuje asi dvojnásobek dětí než FC) pomalu chátrá, na akce pro děti se peněz nedostává. Pravda, s velkou pompou radnice převedla Domu dětí harampádí z roku 1980, které konečně může paní ředitelka zlikvidovat.

Dětská hřiště v nedohlednu, veřejná prostranství, mobiliár, příměstské rezervace v dezolátním stavu. Peněz pro sdružení, která se výchovou dětí ve volném čase zabývají, je nemnoho (případně nic). A děti nehrají jen fotbal, věnují se i jiným sportům, skautingu, malují, tancují, věnují se dokonce i ochraně životního prostředí.

Pomůžeme dětem – dáme peníze do fotbalu, to je věta, při které se mi ježí vlasy. Pomoci potřebuji i jiná odvětví, aniž by chtěla přispívat na ošatné či výživné, prostě jen na to, aby se ve městě lépe žilo, a to nejen na stadionu FC Pálava, ale i jinde – na sídlišti, v centru, v okolí.

Vítám příspěvek města na práci s dětmi (ale pak ať jde všem bez rozdílu stejně). A ať jdou dětem, ne funkcionářům a vedoucím. My to děláme, protože nás to baví (doufám), ne proto, že bychom očekávali finanční ohodnocení (větší než dotace na činnost). Pokud mají být přerozdělovány i moje daně, rozhodně nechci, aby v Mikulově skončily v podobě fotbalového míče či metru čtverečního umělé trávy.

Doufám, že po volbách dohlédne nové zastupitelstvo dále než za brankovou čáru.

Ing. Martin Kříž

(Autor je povoláním ekopedagog, je členem produkčního štábu Dne Země, dobrovolným vedoucím dětského oddílu, členem Komise pro prevenci kriminality města

Mikulova, strážcem ochrany přírody a vášnivý lyžařem, jak napsal, bohužel nikoliv fotbalistou)

Pozn. red.: Problém, na který poukázal ve svém článku Martin Kříž, se zdaleka netýká jen Mikulova. Potvrdila to ostatně i debata, která se rozvinula po uveřejnění jeho textu na internetovém portálu adam.cz, odkud byl tento článek převzat.

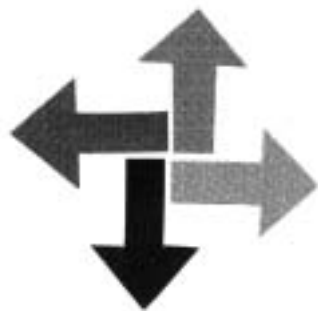
Kdo získal Ceny programu Mládež?

V rámci Evropského týdne mládeže se konalo setkání účastníků českých mládežnických projektů YOUWENT. Několik desítek mladých lidí se v sobotu 10. prosince 2005 sešlo v pražském Rock Café. Byl pro ně připraven bohatý program, v němž nechyběla prezentace projektů, kulturní program, workshopy nebo vyhlášení Cen programu Mládež.

YOUWENT pořádala Česká národní agentura Mládež. Od čtrnácti hodin mohli zájemci navštívit Burzu inspirací, která prezentovala dvanáct nejúspěšnějších realizovaných projektů v letech 2003-2004. V Koncertním sále pak probíhal program Dobrovolně do Evropy. V něm různé organizace ukazovaly, co všechno lze zažít během Evropské dobrovolné služby (EDS).

Vrcholem večera bylo předávání Cen programu Mládež a vyhlášení výsledků soutěže Být při tom. Cena programu MÁDEŽ byla udělena celkem ve čtyřech kategoriích. Pořadí projektů určovali svými hlasy

Cenu v soutěži Být při tom převzal za projekt Bambiriáda Pavel Trantína (ČRDM)

Zaměřeno jímam

sami účastníci YOUWENTu. Vítězem v kategorii Největší přínos pro místní komunitu byl projekt s názvem Místo pro život. Pořádalo jej Salesiánské středisko mládeže Rumburk-Jiríkov a parta mladých dobrovolníků v něm pomáhala se zajišťováním volnočasových aktivit dětí a mládeže. Nejlepší výstup z projektu měl podle hlasujících projekt Vznese se balóne a překonáme rozdíly, pořádaný Duhou Tangram z Prahy. Tato organizace se zaměřuje na aktivity do nichž zapojuje lidi se zvláštními potřebami. V třetí kategorii – projekty podporující integraci mladých lidí se zvláštními potřebami si cenu za první místo odneslo občanské sdružení Děti našeho světa za projekt Život venku. Neoriginálnější projektem se stala Židovská hudba a my iniciovaná sdružením Pomocná ruka.

V rámci soutěže Být při tom byly vyhlášeny tři vítězné projekty bez ohledu na pořadí. Jedním byl projekt Rádía Domino Lidé na zemi-Šťastné zprávy, další – Velkou školu malých novinářů – přihlásila Dětská tisková agentura a třetí ohodnocený projekt byla Bambiriáda. Za každý z těchto projektů dostali jeho tvůrci mobilní telefon od společnosti Nokia.

Doprovodnou akcí byla také fotografická soutěž Ze života projektu očima účastníků. O nejlepší fotografii opět hlasovali přítomní návštěvníci a stal se jí obrázek Michala Novotného s názvem Společná práce účastníků photoworkshopu.

Slavnostního udělení cen se měla zúčastnit také ministryně školství Petra Buzková, která se ovšem kvůli pracovním povinnostem omluvila a poslala za sebe své spolupracovnice z MŠMT.

*Radek Brož, DTA
Foto Radka Páleníková*

Šestiletá Andělská slavnost

Je tomu již šest let, kdy se v čase adventním otevírá všem lidem dobré vůle dokořán pohádkový, neskutečně skutečný čas andělský. Možná náhodou a možná nikoliv, v hlubokém zimním tichu, daleko od přeplněných měst, v nádherném koutu Lužických hor, v Kropáčově... v místním kostele U čtrnácti svatých pomocníků, v dětském domově, na úzkých cestách, které sem pomalu dobíhají... je možné zahlédnout anděly, a nebo se s nimi dokonce potkat.

Andělská slavnost se nám narodila v roce 2000.

Ve dnech 10. – 11. prosince 2005 oslavila své šesté narozeniny. Andělská slavnost nám letos přinesla zpívání, tančení, ohlížení se, okouzlení, pohádky, hodování, setkávání...

Ale vezměme to pěkně po pořádku:

Ještě než přijeli všichni hosté z blízka i z dále, děti z dětského domova ochutnaly čokoládově an-

dělský předkrm. V pátečním podvečeru jsme se podívali na film Karlík a továrna na čokoládu a na

videonahrávku z Andělské slavnosti z roku 2003.

Dveře Andělské slavnosti byly otevřeny společným adventním zpíváním před kostelem U čtrnácti

ti svatých pomocníků. Adventní koncert letos patřil skupině COMMODUM, ale i všem, kteří si zazpívali se zpěváky nebo se s nimi setkali ve svém naslouchání.

Před kostelem všechny čekalo mnohobarevné ohňostrojové překvapení.

Andělský večer pokračoval v síni plně stříbrných a modravých barev. Více než sto andělů prošlo nebeskými branami a vyslechlo několik slavnostních přítokových přání. A protože i andělé rádi hodují, dopřáli jsme si i tento rok dobrot a dobrůtek dosyta. Během andělské hostiny nás obsluhovali vlídní a trpěliví andělští číšníci.

Skupina COMMODUM zůstala i během andělského večera s námi a zpívala moc krásně. Své vystoupení měly i děti. Alžbětka, Láďa, Steven, Standa, Pepa, Lucka, Nikolka, Danko, Dominika, Větrnice, Romanka, Niky, Přemek... a další děti ukázaly, že umí recitovat, zpívat a tančit.

Až z pražských Vinohradů za námi přijeli přátelé z Malého Vinohradského divadla. Henos, Maruška a Petr nám přivezli Malou mořskou vílu. A tak se všichni andělé ponořili do mořských hlubin, byli okouzleni čistým srdcem malé mořské víly a možná trochu smutní z toho, že Andersenovy pohádky málokdy mají šťastné konce.

Do hluboké noci, až k třpytivým hvězdám, a možná až k andělským bytostem se nesly adventní a vánoční písničky mnohohlasného sboru. Dveře sobotního andělského večera se pomalu uzavřely.

Třetí adventní neděle byla až do oběda naplněna tvořivými dílničkami. Děti i dospělí si mohli vytvořit novoročenku v grafické dílně, vyrobit si vánoční dárkový papír nebo hrou s barevnými nitkami vykouzlit vánoční přáníčko, ve waldorfské dílničce vznikaly hvězdy a květiny, i letos se malovali andělé, zdobily se perníčky, z včelího vosku se vyráběly svíčky...

Po obědě přijeli naši další divadelní přátelé z holešovického Ty-já-tru z Prahy. Hudební pohádku Pověsti pro štěstí si s divadelníky zahrály i děti. Nebývá časté, že se celé publikum tolik směje, když se vypráví staré české pověsti. Tentokrát jsme se skoro všichni smáli téměř od začátku do konce.

Veselou hudební pohádku vystřídal něžné a křehké taneční představení krompašských dětí. Děti zatančily „Studánky“, zpívali a hráli jim k tomu Iva Bittová, Vladimír Václavěk a dívčí sbor Lelky.

Veselé taneční vystoupení Nikol, Niky, Danky, Romanky, Ilonky a Ivety naplnilo čas Andělské slavnosti až po samý okraj.

V příštím roce bude naší Andělské slavnosti již sedm let a máte-li rádi pohádky, hluboké ticho, vlídná setkání... můžete se 8. - 10. prosince 2006 vydat úzkými cestičkami do nádherného koutu Lužických hor, do Krompachu na Andělskou slavnost 2006.

*Lucie Kokrdová
Foto Martin Andrle*

Andělskou slavnost v roce 2005 vykouzly:

- Sodexho – Společné stravování a služby
- COMMÓDUM
- Ty-já-tr z divadla Radar
- Malé Vinohradské divadlo
- Dětský domov v Krompachu
- Občanské sdružení Letní dům

Andělskou slavnost v roce 2005 podpořili:

- Magistrát hl.m. Prahy
- Ministerstvo práce a sociálních věcí
- ČNA Mládež
- Nadace Duhová energie
- Nadace Naše dítě
- a další dárci

má několik kol a na poslední si to zpravidla kluci a holky vymění. Nástup končí vyhodnocením nejhezčí mrskačky a nejhezčího vajíčka. Děvče, které má nejhezčí velikonoční vejce je vymrskáno nejkrásnější mrskačkou a své vajíčko předá vítězi. Po nástupu kluci vyráží do místní vesnice, vedoucí kontrolují, aby si koledovali jen nealkoholické pomlázky, jinak by si koledovali o malér. Osmého května slavíme vznik ZS Morava, který se kryje s oslavami konce války. Je to pravidelně na Květnovém pochodu, a tento náš svátek slavíme tradičním táborákem. Další svátky neslavíme, ale vždy, když jsme někde na akci během státního svátku, které samozřejmě využíváme jako prodloužené víkendy, alespoň si tuto skutečnost připomeneme.

*Ing. Martin Kříž,
Zeměpisná společnost Morava, Brno*

Slavíme s oddílem svátky

Jak slavíte u vás ve sdružení (oddíle, družině...) svátky? Zeptali jsme se členských sdružení České rady dětí a mládeže. Na e-mailovou adresu Archy dorazilo několik odpovědí...

My slavíme především Nový rok, na Zimní expedici na Silvestra pořádáme Svatvečer. Několik dní před Svatvečerem probíhá volební kampaň a 31. prosince při obědě se volí Svatá rodinka (Ježíšek, Marie a Josef), někdy z recese přibude oslík a podobně. Celý večer se nese ve svátečním duchu, večer bývá inspirován zpravidla narozením Krista. Scénky a celý program zajišťuje pro ostatní jeden oddíl (zpravidla nejpočetnější, nejstarší apod.). Kromě koled, vánočních zvyků a vzájemného rozdávání dárků (které přinesou tři králové) se bavíme, pojíme slavnostní večeři a odebereme se do lesa, kde čeká vatra. Ta se přesně o půlnoci zapálí a zahájí se nový rok činnosti ZS. Pak si každý s každým přeje vše nejlepší do nového roku.

Velikonoce slavíme velikonočním nástupem. Než přijde velikonoční pondělí, kluci si během jarního pochodu upletou mrskačky, holky nabarví (nebo různě vyšperkují) velikonoční vajíčka. V pondělí ráno potom na velikonočním nástupu holky dostanou rozchod o něco dřív a kluci později, ti je pak do zaznění trubky honí a mrskají. Nástup

Vánoce slavíme již patnáctým rokem tradiční akcí „Vánoce debrujárů“ – nejedná se jenom o zábavu, ale i zajímavé poznání. „Vánoce debrujárů“ se staly tradičním oceněním celoroční práce debrujárských klubů spojeným s návštěvou Prahy. Pochopitelně nemohou chybět oblíbené návštěvy technických památek, muzeí, divadel, návštěva vysokých škol se zaměřením na fyziku a přírodní vědy. Pro plánovanou rekonstrukci Technického muzea je tento bod programu vyřazen, ale zato jsou připraveny dvě zajímavé novinky, které se zkušebně osvědčily již v loňském roce. V rámci spolupráce navštíví všechny kluby muzeum hlavního města Prahy a při představení klubů mohou předvést a ochutnat spoustu regionálních specialit a dobrot.

Petr Zapletal, Asociace malých debrujárů ČR

Jak naši členové slaví vánoční svátky? Velmi rozmanitě.

V naší asociaci jsou křesťansky zaměřená sdružení mládeže a o vánočních svátcích jejich členové nacvičují nejrůznější vánoční hry, které hrají děti nebo mládež v kostelích u jeslíček, děcka navštěvují

domovy důchodců, staré lidi, dětské domovy... Mezi svátky jezdí mládež na hory nebo do takzvaných center života mládeže. Jejich zvláštností je to, že jsou otevřené i pro nečleny a že může přijet doslova, kdo chce (jen je dobré, když se skupiny předem ohlásí, aby se nakoupilo dostatek chleba). Tam děcka spolu hrají hry, užívají zimních radovánek a také slaví Silvestra – zábavný program připravují společně. Před půlnocí většinou jdou do kostela, kde se modlí za nadcházející nový rok, po půlnoci jej pak přivítají stejně vesele jako ostatní lidé.

Zdravím a přeji, aby ten nadcházející rok byl šťastný a požehnaný!

*Majka Světníčková,
Asociace křesťanských sdružení mládeže*

Jak slavíme Vánoce.

Začínají Adventem a v tomto čase probíhají Mikulášské akce téměř ve všech základních člancích, (někde i ve spolupráci s jinou organizací) besídka, slavnostní schůzka, nadílka. Od Střediska Radost perník s Mikulášem či čertem, ovoce a hlavně vzájemné dárky – vesměs ručně vyrobené ozdoby na stromek, dekorace: „...aby sis na mě

vzpomněl(a), až se podíváš na stromeček o Štědrém večeru!“

Také různé soutěže - ve vánočních kresbách, výroba ozdob, dárků, dekorací, nácvik vánočních zpěvů. Nevím proč, ale Santaklausa nějak děti „zasklívají“ a spíš jim imponují tradiční české Vánoce.

Před Štědrým dnem je pro každého člena sdružení důležité vědomí: „Ne každé dítě má radostné Vánoce.“ Někde z opravdového zármutku tečou slzy, protože – příčiny bývají různé, jak už život přináší. Je potřeba o nešťastných dětech vědět, aby je potěšilo i poznání, že mají správné kamarády, kteří jsou nápadiť, dovedou udělat radost. Možností je hodně. Nezapomínejme ani na staré lidi bez rodin. Pro děti ze všech základních článků i jiné děti je pořádána již tradiční akce – Vánoční výprava – na místo letního tábora – Na Radost v Klášterci nad Orlicí. Bývá to obvykle od 27. prosince do 2. ledna. Tato tradice se dodržuje od roku 1971.

Mnoho se změnilo. Ze skupinky deseti až šestnácti dětí je nyní šedesát až sedmdesát pět nadšených účastníků. I objekt naznal mnoho změn. Stejně je místo, stejně je hlavní vedení. Stejně je nadšení i radostnost. Změnili se účastníci. Jsou zde děti těch prvních průkopníků a brzy tu budou i vnuci. A samozřejmě další i noví, co letos jedou poprvé. Dodržují se staré rituály, vánoční zvyky, koledy, stromeček, Betlém. První táborový oheň Nového roku. Půlnoční novoroční cesta lesem – k Betlému, hledání pokladu Tří králů...

A co nás ještě čeká? Někde roznášení betlémského světla, někde tříkrálová sbírka, někde vánoční koncert. Tedy i vám všem krásné radostné Vánoce!

František Fráňa, Středisko Radost, o.s., Brno

*Ilustrační foto Středisko Radost, Asociace TOM
a Radka Páleníková*

Oldřich Kryštofek – žádná ikona, ale chlap...

**Novinář,
básník,
spisovatel
a předseda
České rady
Pionýra
1968–9**

Z článku Oldřicha Kryštofka v Pionýrských novinách z 26. října 1967:

„Jaký slib? Jaké zásady?

Mnozí z vás již vědí, jaké změny nastávají v naší pionýrské organizaci, aby život v ní byl lepší, zajímavější, pestřejší a aby více odpovídal vám samým...

Já bych se chtěl dnes s vámi také poradit, jak dál.

Již jsme se sešli: tři starší pionýrství kozáci – kromě mne jeden z Náchoda, druhý z Kladna – a ještě jeden mladý dobrý vedoucí z Prahy. Každý přinesl svoje návrhy, o kterých se už většinou radil s dětmi svého oddílu nebo své skupiny nebo s dalšími vedoucími...

Návrhy slibu jsme nakonec sestavili tři, poslední se nám líbil nejvíce:

Chci se stát dobrým člověkem, užitečným členem svého oddílu a celé naší společnosti. Slibuji na svou čest a svědomí, že budu žít jak dovedu nejlépe podle pionýrských zásad...“

Našli jsme „starší pionýrské kozáky“ a požádali je v souvislosti s výročním úmrtím prvního předsedy nezávislého Pionýra o jejich vzpomínku.

Příběh ztraceného přátelství

Vzpomíná Miloš Vysoký – „starý náčelník“ tábora Kamenec z Náchoda

„Okolo roku 1960 jezdil do našeho tábora v Kamenci v Orlických horách spisovatel a náchodský rodák Jan Mareš. Kamenec ho zaujal a inspirovalo ho to i k na-

Kryštofek kouří dýmku míru v dubnu 1968. Vpravo náčelník Junáka Rudolf Plajner, uprostřed tehdejší šéfredaktor Mladé fronty Miroslav Jelínek

Ze Slovníku českých spisovatelů od roku 1945:

Oldřich Kryštofek se narodil v Praze 7. 6. 1922. Po maturitě se stal pomocným kreslicem v Českomoravských strojárnách v Praze – Libni. V roce 1944 byl zatčen a vězněn na Pankráci, v Terezíně a v koncentračním táboře Flossenburg. Od roku 1945 byl redaktorem deníku Mladá fronta... V roce 1949 začal pracovat ve smíchovské Škodovce, jako dělník, později jako redaktor závodního časopisu Škodovák. Poté působil v Čs. rozhlasu a poté v Čs. televizi. Od roku 1956 do roku 1961 byl šéfredaktorem Pionýrských novin. Překládal. V letech 1964 až 1969 byl vedoucím redaktorem Zrcadla kultury Čs. rozhlasu. Od roku 1945 aktivně působil v pionýrském mládežnickém hnutí, kde zastával řadu funkcí (mj. 1968 – 69 předseda České rady Pionýra). Od roku 1969 nemohl oficiálně publikovat. Oldřich Kryštofek zemřel 22. 11. 1985 v Praze. Přispíval zejména do řady novin a časopisů. Spolupracoval s filmem (námet k filmu Kuřata na cestách, 1962). V 70. letech, kdy nemohl z politických důvodů publikovat, psal scénáře pro poetickou vinárnu Viola.

Zdroj: „Slovník českých spisovatelů od roku 1945“

Co už není ve slovníku spisovatelů:

Oldřich Kryštofek zemřel 22. 11. 1985 v Praze. Přesněji řečeno, jak jsme zjistili – u vchodu do ordinace dětského lékaře, k němuž přivedl svou čtvrtou dcerku, malou Milenu, které ten den nebylo dobře.

psání knížky – *Stromy rostou do nebe*. O Kamenci vyprávěl i některým dalším z tehdejších českých spisovatelů a básníků. Mezi nimi byl i Oldřich Kryštofek, v té době, pokud se nemýlím, šéfredaktor Pionýrských novin.

Olda Kryštofek se jednoho dne objevil v Náchodě. Slovo dalo slovo, a tak za námi přijel do našeho tábora v Kamenci. V dalších letech posílal do tábora i svou dceru Alenu a získal pro mnohaletý pobyt v Kamenci i děti dalších literátů – Pavla Kohouta, Jana Drdy, Erika Saudka, Jana Otčenáška a dalších.

Olda byl tělem i duší pionýr. Prosazoval ve hnutí neformální přístup, agitoval pro specifickou

a samostatnou práci s dětmi. Vedoucí i děti ho měli rádi pro jeho otevřenost a nadšení. Olda přivedl k nám do tábora i známé cestovatele Elstnera a Stingla. To bylo v roce 1967.

V té době jsme se s Oldou velmi často scházeli – většinou v Praze, – a i u nás v Náchodě. Prodiskutovali jsme hodiny a hodiny, jak by to mělo vypadat v pionýrské práci dál a co s tím.

Přišel rok 1968. Pionýr se osamostatnil. Olda se stal předsedou pionýrů a některé z nás potřeboval do nové České rady Pionýra. Společně jsme zjednodušovali pionýrské symboly, razili novou spolupráci v mezinárodních vztazích a mnoho dalšího.

Pak ale přišel srpen 1968. V roce 1969 a 70 se stále více a více začala v Pionýru prosazovat normalizace – snaha o vytvoření pozdějšího Socialistického svazu mládeže – SSM. Jeho představitelé začali omezovat naši práci, a tak po dohodě s Oldou jsme z ČRP odešli.

Naposledy jsme se setkali s ním a s Pavlem Kohoutem tuším v létě 1970, na táboře v Kamenici. Došli jsme k závěru, že on už nemá žádný prostor pro práci, ale my „dole“ že budeme pokračovat a bránit v Pionýru to dobré, že budeme nadále dělat s dětmi. Olda ale, žel, postupně zatrpknul a změnil se a nakonec i odmítal jakékoliv kontakty. Na dopisy a pozvání nereagoval, prostě skončil. Chápu ho: Převládá u něho pocit obrovské křivdy. Ale v mých vzpomínkách zůstal hlavně ten Kryštofek z počátku šedesátých let – bouřlivák, obránce všeho dětského, tvrdý bojovník za práva dětí i pionýrů, přítel a básník.“

Miloš Vysoký, pedagog, člen České rady Pionýra v letech 1968-70. Mnohaletý vedoucí pionýrského oddílu „Výsadkářů“, pionýrské skupiny a „náčelník“ a nyní správce, přezdívaný „starý náčelník“ pionýrského tábora.

Přátelství až do konce

Vzpomíná Vladimír Souček – Riki z Kladna

„Moc se o tom už neví, ale Olda, než se stal předsedou Pionýra, vedl řadu let pionýrský oddíl kluků a děvčat z rozhlasového Dismanova souboru a děti kolegů z rozhlasu, kde v šedesátých letech pracoval. Vedl schůzky, jezdil s nimi na výlety... Takže určitě nebyl jen nějaký teoretik – děti, jejich názory, starosti a problémy skutečně znal. Psal o tom i do

Pionýrských novin a Vedoucího pionýrů – tak, jak to uměl – otevřeně, přitažlivě, četlo se to dobře, jako by mi mluvil z duše.

Já sám jsem byl po válce zástupcem střediskového náčelníka Junáka v Kladně. Šel jsem v osmačtyřicátém na vojnu – a když jsem se vrátil, Junák už nebyl. Staří kamarádi zůstali. Scházeli jsme se, chtělo se nám něco dělat společně, jenže... Padesátá léta... Jednoho dne přijeli panové z STB. Za tři dny mě zas pustili, ale chtěli vědět všechno možné. Ne že by mě mlátili, ale moc dobře mi nebylo, když mě v noci zavezli do lesa, zhasli světla auta a začali si podávat pistoli a cvakat závěrem... Jiní dopadli hůř.

K pionýrům jsem se dostal přes raketové posádky časopisu ABC. Syn Zdeněk vedl jednu z nich, scházeli se u nás v pokoji – a nějak z toho postupně vznikl oddíl Stopaři. Začal jsem číst i Pionýrské noviny a jednou mne zaujal článek nějakého Kryštofka tak, že jsem mu napsal. A on se zakrátko objevil u nás v Kladně. Vyptával se, vyzvídal, diskutoval – a – stali jsme se přáteli. Myslím, že to byl on, kdo mě navrhnul v osmašedesátém do České rady Pionýra. Pro mě to ale nebylo lehké – obnovil se Junák a staří kamarádi čekali, že nastoupím do vedení střediska. Poradil jsem se o tom i se svými Stopaři. A děti tehdy řekly: ne, zůstaneme pionýry. Takže jsem zůstal pionýrem. Byl jsem dokonce předsedou okresní rady. Jenže z té mě po 70. roce vyhodili, stejně, jako z KSČ. S dětmi jsem sice dělal dál, měl jsem oddíl OPAK – Ochránci přírody a krajiny, ale to se nelíbilo. Oddíl jsem vlastně oficiálně vést asi pět let nesměl. Název jsme změnil na OKAP, ale stejně všem bylo jasné, jak to je.

Ke skautům jsem se nakonec vrátil vlastně až po 89. roce, tentokrát jako střediskový.

Olda měl zvláštní dar jednat s lidmi: férově, slušně, otevřeně. Dovedl lidi získat – i ztratit. Proto si ho asi mnozí lidé vážili – a myslím, že proto mohl být i nepříjemný pokrytcům a kariéristům, všeho druhu. On totiž každému řekl do očí, co si myslí. Při své přímosti někomu možná i křivdil, ale to už asi patří asi ke každé skutečné osobnosti.

Pro mne byl skutečně i velkým učitelem, ale vím, že si nesmírně vážil lidí, které uznával za moudřejší – Jiřího Haškovce, Zdeny Jesenské, Jardy Šturmy i těch dalších „pionýrských doktorů“, kteří tu organizaci chtěli v osma-

Oldřich Kryštofek

Na dně jezera

*Vcházím do krajiny
Vcházím do krajiny
krajina bude má
světliny času stíny
vlídná nevlídná tma*

Slyšíš?

*Třeba se někde dní
Do stroje vkládám stránku
možná poslední:*

*Nechají mne dělat
ještě to co dělám?*

*Smolit řeč
o dobrém světě
usmoleným dětem
o svobodě
včelám
o sobě komu
komu nakonec?*

*Hle nové zmrazky
i ty vedou domů
kde už se třeba dní*

Smolit smolit řeč!

*Z poslední samizdatové sbírky
Oldřicha Kryštofka
7. 2. 1985*

šedesátém vyléčit a znali i správné recepty. Byla to vlastně ze začátku – někdy od půlky šedesátých let jen víze, ale Olda byl tím typem vizionáře, který chtěl tu vizi Pionýra jako moderní dětské organizace uskutečnit. Tím víc ho bolelo, že se to tehdy nepovedlo a tím víc měl zlost na lidi, kteří ji podle něj zradili. Nikdy nic nepovažoval za hotové. Ať už to byla básnička, nebo proslov na nějaké schůzi – pořád chtěl něco vylepšovat, měnit, kolikrát se ptal i mne, jak se mi ty verše líbí... A přitom – své sbírky opisoval na psacím stroji s mnoha kopiemi a vydával jako samizdaty pro své nejbližší přátele.

Setkávali jsme se často až do konce jeho života. Pořád vymýšlel něco nového. Dovedl se nadchnout pro to, čemu věřil a obětovat tomu všechny síly, čas – a vlastně i existenci. Když sestavovali v 70. letech „jednotný“ Socialistický svaz mládeže, slíbili mu, že když udělá jakousi sebekritiku, jak se pomýlil a své pionýrské přesvědčení veřejně

odvolá, dostane slušné a dobře placené místo. Ostře a drsně to odmítl. A tak měl zmizet z veřejného života, z knihoven, i ze stránek novin a časopisů. Jsem rád, že nezmizel.

Mám strach, abyste z něj v Pionýru nedělali někoho jiného, než opravdu byl. On nebyl žádná ikona, byl to správný chlap. Jistě i svým způsobem bohem. Tři manželky a jedna další životní

partnerka, čtyři dcery. Ale pokud to bylo v jeho silách, dovedl se postarat o všechny, setkával jsem se s nimi, když je pozval na některý svůj program ve Viole, řekl bych, že byly i kamarádky a měly ho pořád rády. A všechny byly krásné a chytré.“

Vladimír Souček – Riki – člen České rady Pionýra v letech 1968-9. Dělník a technik

z Kladna. Mnohaletý oddílový vedoucí junáků i pionýrů. Na posledy střediskový vedoucí kladenských skautů, kterým pomáhá stále, na pionýrská přátelství však nezapomíná.

*Převzato a zkráceno z Mozaiky pionýra č. 3/2005-6
Připravil Karel Krτίčka
Foto osobní archivy Vladimíra Součka a Karla Krτίčky*

ze sdružení

Mikulášská návštěva v rodinách

Tradiční aktivita Kolpingovy rodiny Žďár, která patří mezi velmi oblíbené. Mikuláš se svou družinou navštěvuje žďárské rodiny, které ho pozvaly, a rozdává dětem dárky. Postavy anděla a čerta jsou pokusem o ztvárnění Dobra a Zla

ve světě i v životě každého z nás. Letošní Mikulášskou návštěvu jsme zahájili na zasedání Rady Města Žďár nad Sázavou. Rada se pokoušela přimět Mikuláše k nadělení peněz pro město. Ten však odolal a všem vysvětlil svoji vlastnost pomáhat potřebným, mezi které město nepatří. Dále už dvě Mikulášské družiny pokračovaly v návštěvách rodin, kterých bylo kolem pětácti.

Každoročně je o návštěvy, které zajišťuje Kolpingova rodina Žďár, velký zájem – a nejenak tomu bylo i letos. Děti byly na Mikuláše, anděla a čerty připravené se svými básničkami, písničkami a povídkami o svatém Mikuláši. Ty statečnější se odvážily a hovořily i se samotnými čerty. Naše Mikulášské návštěvy už mají ve farnosti dlouholetou tradici, která se předává dále. Letošní rok jsme rodinám rozdávali i informační letáček o životě sv. Mikuláše.

Ladislav Bárta, Kolpingovo dílo

Mikuláš na pionýrském ústředí

Ač se to zdá nemožné, tak i na Ústředí Pionýra ČR došly v podvečer 5. prosince mýtické postavy, aby zlobivým zaměstnancům vyčinily za jejich chování v tomto roce, popřípadě je odměnily drobnou sladkostí. Někteří museli dokonce dlouze vysvětlovat a omlouvat se, aby si je sluha

pekelný neodnesl s sebou. Všichni však nakonec tuto návštěvu přežili ve zdraví a mohli dále pokračovat ve své činnosti.

Letík, Pionýr

Vánoční pozdrav Standy Hložka

Vánočním pozdravem se rozhodl oslovit své příznivce také Stanislav Hložek. Připravil pro ně čtyřminutovou směs vánočních koled, ve které uslyšíte známé písně „Štědrej večer nastal“, „Pásli ovce valaši“, „Nesem vám noviny“, „Půjdem spolu do Betléma“ a „Veselé vánoční hody“.

To, že hvězdy pop-music zpívají vánoční písně, není zase až tak neobvyklé. V tomto případě však Standa přizval k nazpívání koled neobvyklou společnost – finalisty celostátní soutěže dětských zpěváků lidových písní

„Zpěváčci 2005“ Evu Dvořákovou, Lucii Heczkovou, Kateřinu Rusnokovou, Marka Čápa a Romana Hozu, se kterými se seznámil jako host letošní celostátní soutěže ve Velkých Losinách. Na nahrávce nechybí ani hlas Matyáše Hložka.

Folklorní sdružení (FoS) České republiky děkuje Standovi Hložkovi za propagaci Zpěváčků a nabídne nahrávku k využití svým mediálními partnerům.

Jiří Pokorný, FoS

Mladí hasiči soutěžili na brněnském výstavišti

Každoročně se na brněnském výstavišti konají Vánoční trhy, které jsou hojně navštěvovány nejen občany z Brna, ale i z širokého okolí. Letos si zde dali dostaveníčko i nejlepší mladí hasiči z Moravské hasičské jednoty.

V sobotu 10. prosince se tam uskutečnila netradiční halová soutěž nejlepších jednotlivců z hasičských sborů ze zmíněného sdružení.

Mladí hasiči si měřili síly v soutěži zaměřené na vědomostní disciplíny a praktické dovednosti, které získali v průběhu výcvikového roku. Svě vědomosti prokazovali v testech, do kterých bylo zařazeno 222 otázek z požární ochrany, zdravotvédy, pravidel silničního provozu a topografie. Praktická zkouška se skládala z člunkového běhu, rozhazování hadic na terč, uzlové štafety a šplhu na laně. Zájem dětí o dosažení co nejlepších výsledků byl obrovský. Nejobtížnější byl test z požární ochrany, protože obsahoval i nové druhy otázek, ve kterých se odrážely i nově vydané předpisy. I přesto jej děti zvládaly na výbornou. Rovněž tomu tak bylo i u otázek ze zdravotvédy. Do testů byly zařazeny i některé otázky z nástupního odborného výcviku hasičů z povolání, takže můžeme směle říci, že nám vyrůstá nová generace profesionálů dobrovolných i placených.

Dosažené výsledky byly dobrou vizitkou práce vedoucích mládeže, která nebývá vždy ve společnosti oceňována. Spolu

s prezidiem Moravské hasičské jednoty se o plynulý průběh soutěže postarali členové hasičského sboru Žabčice. Příjemnou atmosféru soutěže podbarvovaly písničky z malé improvizované discoshow a malá výstavka modelů hasičských automobilů. Zde si mladí hasiči vyměňovali zkušenosti ze stavby hasičských modelů se zkušeným modelářem, který o přestávce vymezené na vyhodnocení výsledků předvedl velký dálkově ovládaný model hasičského automobilu.

Sotva se stačily děti nabažit předváděcí jízdy, a již zde bylo vyhodnocení celé soutěže, které bylo pojato také netradičně.

Pro všech 124 soutěžících byly připraveny pěkné hodnotné ceny, které jim předával prezident Moravské hasičské jednoty. Netradiční vyhodnocení spočívalo v tom, že si každý soutěžící z vystavených cen mohl vybrat tu, která se mu líbila nejvíce.

Nakonec musíme uvést ty nejlepší z nejlepších. V kategorii „Mladší žáci“ suverénně zvítězila Hana Barančíková z Hasičského sboru Rosice, následovaná Davidem Křížem z HS Křenovice a Petrem Drlíkem z HS Březina. V kategorii „Starší žáci“ zvítězil Václav Mrtvý z HS Přerov, kterého následoval Michal Kožuch z téhož sboru a Tomáš Chumchal z HS Slavkov u Brna.

Děti si ještě prohlédly Vánoční trhy a již spěchaly domů s pocitem pěkného soutěžního dne.

Ing. Rudolf Valášek,
Moravská hasičská jednotka

Celkový přehled a další fotografie jsou na internetových stránkách www.mhj.cz.

Skautská pomoc Pákistánu

Deky, spacáky a teplé oblečení shromažďovali na přelomu listopadu a prosince skauti z celé republiky v rámci materiální sbírky, zaměřené na pomoc lidem v zemětřesení postřiženém Pákistánu. Sbírkou pomůže tamním lidem, kteří při říjnové katastrofě přišli o střechu nad hlavou a s ní též o vlastní vybavení k přečkání zimy. Silné zemětřesení z první poloviny října 2005 bylo nejničivější pákistánskou katastrofou za posledních sto let. Záchranářské práce probíhají velmi pomalu, terén je s počátkem zimy těžko přístupný.

Pákistánské skauti se obrátili s prosbou o pomoc na české skautské ústředí. Požádali o uspořádání humanitární sbírky, která by pomohla zachráněným lidem přežít nastupující tuhou zimu. Zdeněk Dvořák, vedoucí projektu Sbírkou pro Pákistán, k tomu řekl: „Věřím, že naše sbírka pomůže lidem v Pákistánu přežít. Chtěl bych poděkovat zúčastněným společnostem – bez jejich pomoci by se teplé oblečení a příkrývky nedostaly tam, kde jsou potřeba.“

Humanitární předměty se shromažďovaly v devatenácti českých městech. Firma Čechofracht 8. prosince odvezla 60 kubiků ošacení a příkrývek do Frankfurtu nad Mohanem, kde je naložily pákistánské aerolinky.

Tisková zpráva Junáka

Betlémské světlo aneb To podstatné bývá zdarma

Novodobý symbol Vánoc, Betlémské světlo, přivezli skauti na hlavní nádraží v Praze dopoledne 17. prosince. Pražanům byl posláze plamínek k dispozici v historické tramvaji. V podvečer pak světélko za obyvatele města symbolicky převzal pražský primátor Pavel

Bém na hřišti Tyršova domu na Újezdě, kde byly pro děti s rodiči a dětské oddíly připraveny dílny vánočních zvyků. Příchozí mohli například umístit svoji figurku do pražského Betléma, vyrobit si svíčku, pustit na Čertovku navštívenou ledovou lodičku... Svě vystoupení si pro ně připravili i historičtí šermíři.

Do Betléma letos pro světlo putoval Jürgen Lengner z Linze, který zachránil život dítěti. v sobotu 10. prosince plamínek ve Vídni připálil zástupcům skautských delegací ze čtrnácti států Evropy.

Věra Voňavková, Junák

Človíček pomocníček v Praze

Projekt „Človíček pomocníček“ sdružení Malý princ se přehoupl do svého pátého roku. Tentokrát jsme děti z dětského domova Vysoká Pec u Chomutova pozvali od

26. do 30. října 2005 pomáhat do Prahy.

„Bydleli jsme v naší klubovně na Císařské louce“, říká šéfová sdružení Malý princ Petra.

„Možností pomáhat a pracovat se našlo v Praze a okolí více než dost,“ dodává. Děti

pomáhaly v areálu klubovny, byla domluvená brigáda pro městskou část Praha Uhřetěves a dvoudenní pomoc v CHKO Český Kras.

„Čistili jsme park v Uhřetěvsi a kolem rybníku, jeli jsme do Českého Krasu pálit křoví a sázet stromky,“ informují děti z Vysoké Pece.

Ale nebyla to jenom práce, co se dělo celý prodloužený víkend.

„Byli jsme v bazéně, v kině a Matthew z Austrálie pro nás přichystal bezva dárek, že jsme lezli a slaňovali v lomu Alkazar... Třepaly se mi nohy, ale dokázal jsem vylézt až nahoru,“ pyšně líčí Ruda z Vysoké Pece. Větou víkendů se stalo „je to jenom tři sta metrů“, protože všecko prostě bylo „jenom tři sta metrů“.

Kluci a holky i jejich tety nemohli vůbec pochopit, proč nadáváme, když máme čekat na autobus nebo tramvaj „celých“ pět minut. Ta doba se jim zdála zázračná, proti hodinám čekání u nich. No to jsme prostě my, Pražáci.

Ondra Martinek, o.s. Malý princ

Foto Kolpingovo dílo ČR, Pionýr, Moravská hasičská jednota a Pavel Fabiánek, Junák

Lidé v magii přírody – soutěž

Pamatuješ počátky lidství? Vzpomínáš na duchy lesů, hor a povodí? Rozumíš řeči zvířat a poselství krajiny? Cítíš dávnou vazbu k zemi? Země nepatří člověku, člověk patří Zemi! Otevřeme-li své srdce, promluví skrze nás...

Hnutí Brontosaurus a Ekocentrum Důbrava Hodonín vyhlašují celostátní výtvarnou, literární a fotografickou soutěž **Máme rádi přírodu.**

„Jedním z hlavních cílů soutěže je, jako každoročně, přivést děti a mladé lidi k hledání krásy přírody a krajiny, k umění dívat se kolem sebe“ říká Jana Drábková, hlavní koordinátorka soutěže z Hnutí Brontosaurus.

Soutěž má dlouholetou tradici; organizátoři letos vyhlásili již dvanáctý ročník. Jubilejního desátého se při příležitosti oslav 30. výročí Hnutí Brontosaurus zúčastnilo bezmála jeden a půl tisíce mladých soutěžících z celé republiky. Loni se sešlo opět téměř 1 300 prací.

„**Lidé v magii přírody**“, tak zní letošní ústřední téma

soutěže **Máme rádi přírodu.** Autory soutěžních prací by mělo inspirovat k zamyšlení nad vztahem člověka k přírodě, nad naším původem v přírodě, nad dávnou úctou a pokorou lidí před Matkou přírodou. Motto letošního ročníku zní: „Země nepatří člověku, člověk patří Zemi! Otevřeme-li své srdce, promluví skrze nás.“

Soutěže **Máme rádi přírodu** se mohou zúčastnit jak děti předškolního věku, tak i děti ze základních a středních škol. Dílčí fotografické soutěže se mohou účastnit všichni zájemci bez omezení věku. Zájemci naleznou v zadání množství podtémat, která jsou blízká jednotlivým věkovým kategoriím. Menší děti se tak setkají s nejrůznějšími přírodními bužky či démony, starší povedou své výtvarné či literární vyjádření k tématům našeho původu v přírodě či nutnosti boje o přírodu. Fotografická kategorie nabízí mládeži možnost zachytit setkání člověka s přírodou při práci v ní nebo přímo pro ni.

Uzávěrka soutěže je 5. dubna 2006. Výsledky budou vyhlášeny u příležitosti mezinárodního Dne Země. **Kontaktní osoba: Dalimil Toman, tel. 605 763 112, 544 215 585, email: sekce.brdo@seznam.cz** Více informací najdete na internetovém serveru www.adam.cz

Investiční životní pojištění pro děti

Generali rozšiřuje svoji nabídku o pojištění Clever Invest Junior, které – jak už název napovídá – myslí právě na děti.

Toto pojištění je určeno především rodičům, ale také prarodičům, kteří chtějí **zajistit dětem finanční rezervu** na dobu, až budou dospělé a budou potřebovat podporu pro start do samostatného života.

Pojistné je možné hradit ve **zvolených splátkách** (ročně, pololetně, čtvrtletně, měsíčně) nebo **jednorázově** na počátku pojištění. Kdykoli je navíc možné vložit **mimořádné pojistné**, a tím posílit investiční hodnotu pojištění.

Clever Invest Junior ale myslí také na to, že se nemusí vždycky dařit. Pro tyto případy je možné přerušit placení pojistného anebo uskutečnit částečný výběr z hodnoty investice.

Finanční prostředky se zhodnocují v **investičních**

fondech, které se liší dosahovanými výnosy a mírou investičního rizika – čím vyšší je potenciální výnos, tím vyšší je také riziko. Připraven je bezpečný fond peněžního trhu až po akciový fond, který je charakteristický výraznějšími výkyvy. Klienti mají možnost zvolit, jaká investiční strategie jim je nejbližší, a samozřejmě mohou své rozhodnutí v průběhu trvání pojištění měnit a reagovat tak na aktuální situaci na finančních trzích.

Důležitou součástí každého pojištění pro děti je také kvalitní **úrazové pojištění**. U pojištění Clever Invest Junior tomu není jinak. Dětem je možno sjednat pojištění pro případ **trvalých následků úrazu** s výplatou až **pětinásobku** sjednané pojistné částky a také pojištění **denního odškodného** za

náš partner

dobu léčení úrazu, které zahrnuje i běžné úrazy bez trvalých následků, jako jsou např. zlomeniny, podvrtnutí, vykloubení nebo chirurgicky ošetřené tržné rány.

V případě, že si úraz vyžádá bezprostřední hospitalizaci, zvyšuje se po tuto dobu denní odškodné na **dvojnásobek**.

Sjednejte pojištění pro Vaše dítě podle toho, co skutečně potřebuje – využijte variability, kterou Vám umožňuje Clever Invest Junior.

Dáváme křídla dětským snům.
Ať se to daří i Vám v roce 2006!
We give wings to children's dreams
and wish the same success to you in 2006!

PF 2006

Česká rada dětí a mládeže
Czech Council of Children and Youth
www.crdm.cz

Návrat ke kořenům – tímto mottem se zaštitila **Celostátní velká výměna zkušeností (CVVZ) 2005**. Třetí listopadový víkend se na ni do Třebíče sjelo více než 1300 lidí, kteří se ve svém volném čase věnují

mimoškolní výchově nejmladší generace. Zdokonalit se ve svých znalostech a dovednostech mohli díky dvěma stovkám programů a programových bloků, které vedlo zhruba sto lektorů nejen z celé naší republiky, ale i ze sousedního Slovenska.

*Možná náhodou a možná nikoliv, v hlubokém zimním tichu, daleko od přeplněných měst, v nádherném koutu Lužických hor, v Krompachu... v místním kostele U čtrnácti svatých pomocníků, v dětském domově, na úzkých cestách, které sem pomalu dobíhají... je možné zahlédnout anděly, a nebo se s nimi dokonce potkat. **Andělská slavnost**, pořádaná sdružením Letní dům, oslavila již své šesté narozeniny.*

„Olda měl zvláštní dar jednat s lidmi férově, slušně, otevřeně. Dovedl lidi získat – i ztratit. Proto si ho asi mnozí lidé vážili – a myslím, že proto mohl být i nepříjemný pokrytcům a kariéristům všeho druhu,“ vzpomíná na předsedu České

rady Pionýra z let 1968-69 mnohaletý oddílový vedoucí junáků i pionýrů Vladimír Souček -Riki v článku Karla

Krtičky nazvaném **Oldřich Kryštofek – žádná ikona, ale chlap...**

Betlémské světlo, novodobý symbol Vánoc, přivezli do České

republiky junáci. Zástupcům skautských delegací ze čtrnácti evropských zemí je ve Vídni připálil Jürgen Lengner z Linze (na snímku) – zachránce lidského života, který pro světlo do Betléma na sklonku uplynulého roku putoval.

„V naší asociaci jsou křesťansky zaměřená sdružení mládeže a o vánočních svátcích jejich členové nacvičují nejrůznější vánoční hry, které hrají děti nebo mládež v kostelích u jesliček, děcka navštěvují domovy důchodců, staré lidi, dětské domovy...“ Odpovědi na tematickou anketu Archy se sešlo hned několik – toto je úryvek z příspěvku Asociace křesťanských sdružení mládeže. **Anketa** se ptala členských spolků ČRDM, jak se u nich slaví svátky.

